

■ Спажывец

СВАЁ АГУРКІ СМАЧНЕЙШЫЯ

Спецыялісты паведамляюць, што за першае паўгоддзе адзначаецца істотнае зніжэнне імпарту бульбы ў натуральным выражэнні (на 45,7%), цыбулі (на 66,3%), капусты (на 52%), агуркоў (на 61%) і яблыкаў (на 13,8%)

Пра гэта паведаміла начальнік упраўлення спажывецкага рынку харчовых тавараў Міністэрства гандлю Святлана СЛІНЬКО, якая ўдакладніла, што ў Беларусі на працягу апошніх гадоў расце спажыванне свежых агародніны і садавіны.

БОЛЬШ ЦЫБУЛІ І МЕНШ БУЛЬБЫ

У прыватнасці, яна расказала, што калі ў 2010 годзе на ўнутраным рынку за год прадавалася каля 146 тысяч тон агародніны, то летась — каля 180 тысяч тон. Аб'ёмы рэалізацыі садавіны і ягад выраслі за пяць гадоў з 88 тысяч тон да амаль 280 тысяч тон. Пры гэтым такая дынаміка захоўваецца і сёлета. Напрыклад, толькі ў першым паўгоддзі 2016 года арганізацыі гандлю прадалі 134 тысячы тон свежай агародніны і бульбы. Станоўчая дынаміка такой рэалізацыі да ўзроўню мінулага года складае 105,2%. Таксама за гэты час было прададзена каля 140 тысяч тон свежай садавіны, што на 1,2% больш леташніх паказчыкаў. «У нас расце не толькі аб'ём спажывання такіх прадуктаў на душу насельніцтва, але змяняецца і яго структура — трохі павялічваецца доля гародніны і крыху зніжаецца попыт на бульбу», — удакладніла прадстаўніца Мінгандлю. Яна дапоўніла, што ў 2015 годзе аб'ём спажывання гародніны на душу насельніцтва

склаў 145 кг, а садавіны — 79 кг, што нават вышэй за разлічаныя навукоўцамі стандарты рацыянальных нормаў.

Начальнік упраўлення звярнула ўвагу на зафіксаванае ў першым паўгоддзі павелічэнне продажаў беларускай агародніны на ўнутраным рынку на 3,4%, у тым ліку бульбы — на 3%. Спадарына Слінько адзначыла, што тут вельмі добра спрацавалі нашы вытворцы, бо на гэтую лічбу ўплывае менавіта паступленне ў продаж ранняй маладой бульбы, якой у мінулыя гады на айчынным рынку не хапала. Існуюць у аграрыяў і пэўныя праблемы з асобнымі відамі гародніны. «Напрыклад, цяпер расце імпорт таматаў, але гэта тлумачыцца кліматычнымі ўмовамі Беларусі і складанасцю ў цэнавай канкурэнцыі айчынных прадукцыі», — дадала Святлана Слінько.

АД МАСКВЫ ДА МУРМАНСКА

Радзе нас і тое, што доля беларускай сельскагаспадарчай прадукцыі на сусветных рынках працягвае расці. **Намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення раслінаводства — начальнік аддзела па вытворчасці плода-агародніннай прадукцыі Мінсельгасхарча Таццяна КАРБАНОВІЧ** паведамляе, што штогадовыя аб'ёмы вытворчасці дазваляюць забяспечваць патрэбы ўнутранага рынку краіны і павялічваць пастаўкі на экспарт.

У прыватнасці, сёлета на знешнія рынкі плануецца паставіць каля 300 тысяч тон бульбы, больш за 160 тысяч тон агародніны і 32 тысячы тон плодова-ягаднай прадукцыі. Сёння беларуская прадукцыя запатрабавана на рынках Масквы, Санкт-Пецярбурга, Калінінграда, Мурманска і іншых буйных расійскіх гарадоў. Узростаюць аб'ёмы экспарту беларускіх прадуктаў харчавання ў Азербайджан, Казахстан, Малдову і Украіну. У апошнія гады беларускія аграрыі павялічваюць не толькі аб'ёмы вытворчасці, але і асартымент сельгаскультур, паведаміла Таццяна Карбановіч.

ДВА МЕСЯЦЫ СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫХ КІРМАШОЎ

Сёлета сезон рэспубліканскіх сельскагаспадарчых кірмашоў пачнецца ў Мінску з 15 верасня. Святлана Слінько ўдакладніла, што ў нашай сталіцы менавіта з 15 верасня па 15 лістапада будзе дзейнічаць 195 пляцовак для рэалізацыі плодаагародніннай прадукцыі. Яна нагадала, што з 17 верасня

Аб'ём спажывання гародніны на душу насельніцтва склаў 145 кг, а садавіны — 79 кг, што нават вышэй за разлічаныя навукоўцамі стандарты рацыянальных нормаў.

па 30 кастрычніка на пляцоўцы каля «Чыжоўка-Арэны» пройдучь рэспубліканскія кірмашы выхаднога дня. Таксама кірмашы сельгаспрадукцыі будуць працаваць з 1 па 2 і з 8 па 9 кастрычніка на пляцоўках каля Палаца спорту. Дадаткова выдзяляюцца пляцоўкі для рэалізацыі сельскагаспадарчай прадукцыі ў жылых мікрараёнах горада. Начальнік упраўлення паведаміла, што ў цэлым па ўсёй краіне такія кірмашы будуць праходзіць згодна з распрацаванымі міністэрствам графікамі

■ Разумныя грошы

ЖЫЛЛЁ Ў ЛІЗІНГ

Цяпер камерцыйныя арганізацыі змогуць набываць у лізінг жылыя памяшканні для сваіх супрацоўнікаў

У прыватнасці, аб гэтым гаворыцца ў **пастанове Нацбанка № 4323, дзе прапісаны змены ў правілах лізінгавай дзейнасці, а апошніяе дазволіць павялічыць прысутнасць фізічных асоб на рынку лізінгу. Начальнік аддзела рэгулявання лізінгавай дзейнасці Нацбанка Аляксандр ДЗЯДКОЎ** адзначае, што гэты дакумент дазволіць больш дакладна абараняць правы лізінгаатрымальнікаў і павысіць адказнасць лізінгадаўцаў, каб інструмент лізінгу стаў больш эфектыўным і зразумелым менавіта для фізічных асоб.

Ён паведаміў, што заканадаўства ў сферы абароны правоў спажыўцоў сёння распаўсюджваецца і на лізінг з фізічнымі асобамі. Напрыклад, у пастанове распрацоўшчыкі прадугледзелі, што ў выпадку скасавання дагавора лізінгу па віне лізінгадаўца, лізінгаатрымальніку вяртаюцца сумы лізінгавых плацяжоў, у тым ліку выплачанага ім авансу. Раней гэтай нормы не было.

Дакладныя ўмовы «гульні»

Аляксандр Дзядкоў таксама адзначае, што цяпер вызначаны парадак узгаднення бакамі цвёрдага ці прыблізнага каштарысу або калькуляцыі лізінгавых плацяжоў (у якасці яго можа выступаць адпаведны графік). Ад гэтага будзе залежаць магчымасць або немагчымасць змены гэтага графіка ў будучыні. Часта бываюць выпадкі, калі лізінгавыя плацяжы могуць мяняцца ў залежнасці ад таго, якія выдаткі нясе лізінгадавец па кредыце, які ён узяў у банку, каб купіць прадмет лізінгу. Калі стаўка па гэтым кредыце расце, лізінгавыя плацяжы таксама растуць. Але калі будзе ўстаноўлена, што графік з'яўляецца цвёрдым, то ён не падлягае перагляду. Калі ж графік прыбліжны, то ў дагаворы павінна быць прапісана, на падставе якіх дакументаў будучь ажыццяўляцца змяненні графіка і магчымыя наступствы для лізінгаатрымальніка, калі ён не згодны з ім. Акрамя таго, паводле слоў спецыяліста, асобная ўвага ў пастанове нададзена асаблівацям заключэння і выканання дагавораў фінансавай арэнды (лізінгу), лізінгаатрымальнікамі па якіх з'яўляюцца фізічныя асобы.

Прынятым дакументам нацыянальны рэгулятар абавязвае ўсіх лізінгадаўцаў, якія заключаюць дагаворы з фізічнымі асобамі, прадастаўляць ім на подпіс інфармацыю пра тое, якія будуць умовы канкрэтнай здзелкі. У гэтай паперы будзе прапісана ўся інфармацыя па канкрэтным прадмеце лізінгу, дзе будуць удакладняцца ўсе нюансы магчымай рызыкі, якую кліент нясе ў рамках гэтай здзелкі. «Падобнае дазволіць фізічным асобам прымаць абдуманія і ўзважаныя рашэнні адносна эфектыўнасці і магчымых рызык заключэння прапанаваных ім дагавораў», — удакладніў пазіцыю Нацбанка Аляксандр Дзядкоў.

Не толькі для прадпрымальніцтва

А яшчэ лізінгам цяпер дазволілі займацца сектару некамерцыйных арганізацый. «Раней такія арганізацыі не маглі набываць у лізінг маёмасць, але цяпер ім гэта права прадастаўлена. Акрамя таго, дзяржаўныя органы цяпер могуць за кошт сродкаў, якія выдзяляюцца з бюджэту, набываць маёмасць у лізінг. Напрыклад, не купляць адразу нейкі будынак, а разнесці гэтыя выдаткі па часе. У іншых краінах гэта называецца муніцыпальным лізінгам, такая магчымасць з'явілася і ў нас», — паведаміў спецыяліст.

Самай слухнай навацыяй прынятай пастановы з'яўляецца тое, што камерцыйныя арганізацыі цяпер могуць набываць маёмасць у лізінг не толькі для выкарыстання ў прадпрымальніцкай дзейнасці, але і на іншыя мэты. Напрыклад, на жыллё для сваіх супрацоўнікаў.

Арэнда па лізінгу

Начальнік аддзела Нацбанка паведаміў, што прыняты дакумент будзе спрыяць павышэнню эфектыўнасці лізінгу ў якасці гнуткага інструмента фінансавання. Напрыклад, пастановай вызначаюцца магчымасць і ўмовы перадачы лізінгаатрымальніку атрыманай у лізінг маёмасці ў арэнду або бязвыплатнае карыстанне трэцім асобам. Гэта дазволіць юрыдычным асобам атрымліваць у лізінг аўтамабілі для наступнай неаднаразовай перадачы іх трэцім асобам у часовае валоданне і карыстанне па дагаворах арэнды транспартных сродкаў

■ Электронныя плацяжы

І БЕЗ ПАПЕРКІ ПАВЕРАЦЬ

Здаецца, што неўзабаве ўсе мы забудзем аб тых часах, калі абавязкова збіралі і неслі ў арганізацыі паперкі аб аплаце любых плацяжоў. Цяпер плацельшчык ужо не абавязаны прад'яўляць папярковы чэк для пацвярджэння плацяжу, ажыццёўленага пры дапамозе аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы адзінай разліковай і інфармацыйнай прасторы (АІС «Разлік»), паведамляе прэс-служба Нацыянальнага банка.

Менавіта ў сувязі са шматлікімі пытаннямі, якія паступалі ад грамадзян адносна спосабаў пацвярджэння факта здзяйснення імі розных відаў плацяжоў, Нацбанк падрыхтаваў адпаведны каментарый.

Безнаяўнымі нават лепш

Тут, у прыватнасці, гаворыцца, што цяпер плацяжы, звязаныя з дзяржаўнай пошлінай, пры ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур, аплаце падаткаў, збораў (пошлін), тавараў (работ, паслуг), на карысць дзяржаўных органаў і арганізацый, фізічных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў могуць ажыццяўляцца рознымі шляхамі.

Такую аплату можна рабіць па лініі падачы ў банк папярковых квітанцый, праз сістэму дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання, шляхам выкарыстання электронных грошай, з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных картак у структуры «Белпошта», а таксама праз сістэму АІС «Разлік» безнаяўным чынам.

Факт аплаты плацяжу ў бюджэт праз АІС «Разлік» пацвярджаецца наяўнасцю ў гэтай сістэме інфармацыі пра такія плацяжы. У якасці нумара дакумента, які пацвярджае факт ажыццяўлення плацяжу ў бюджэт праз АІС «Разлік», выкарыстоўваецца ўліковы нумар аперацыі (транзакцыі) у адзінай разліковай і інфармацыйнай прасторы. Інфармацыя пра нумар аперацыі ў сістэме «Разлік» даступная плацельшчыку ў дакуменце, які пацвярджае здзяйсненне плацяжу (квітанцыя, чэк, карт-чэк).

Пры гэтым вытворцы паслуг атрымліваюць з АІС «Разлік» электронныя рэестры аплачаных плацяжоў, якія пацвярджаюць ажыццяўленне плацяжу пла-

цельшчыкам. Праўда, у асобных выпадках юрасобы маюць права патрабаваць ад плацельшчыка яшчэ і папярковыя дакументы аб ажыццяўленні плацяжоў. Менавіта каб удакладніць гэты нюанс пра асобныя выпадкі, Нацбанк паведамляе наступнае.

Заканадаўства не патрабуе

Дзейнае бюджэтнае і падатковае заканадаўства не змяшчае нормаў, якія абавязваюць плацельшчыка пацвярджаць факт аплаты дзяржаўнай пошліны, плацяжоў пры ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур, падаткаў, збораў (пошлін) і іншых грашовых пералічэнняў у бюджэт на папярковым носьбіце ў выпадку, калі плацеж адбыўся ў АІС «Разлік».

Па ўсіх відах названых вышэй плацяжоў, якія ажыццяў-

ляліся не ў АІС «Разлік», вытворца паслуг мае права, а пры аплаце дзяржаўнай пошліны абавязаны запатрабаваць ад плацельшчыка прадастаўленне чэка (квітанцыі) на папярковым носьбіце.

А яшчэ спецыялісты нацыянальнага фінансавага рэгулятара паведамляюць, што Падатковы і Бюджэтны кодэксы Беларусі маюць вышэйшую юрыдычную сілу ў дачыненні да актаў міністэрстваў і ведамстваў. «Таму патрабаванні вытворцаў паслуг, падключаных да АІС «Разлік», аб прад'яўленні плацельшчыкам чэка (квітанцыі) на папярковым носьбіце ў якасці пацвярджэння факта здзяйснення плацяжу, які ажыццяўляецца ў гэтай сістэме, з'яўляюцца неправамернымі», — удакладняе сваю пазіцыю Нацбанк.

Усё. Цяпер тым, хто аплачвае розныя паслугі, зборы і падаткі праз сістэму «Разлік» (безнаяўнымі грашыма), ужо не трэба несці адпаведную паперку ў кожную інстанцыю ці да вытворца. А чэк (калі ён ёсць) можна захаваць для ўласных мэт. Напрыклад, каб не забыцца і не заплаціць за нешта двойчы...

ДАРЭЧЫ

Карыстанне АРІП стала таннейшым на 0,2%

Старшыня праўлення акцыянернага таварыства «Нябанкаўская крэдытна-фінансавая арганізацыя «Адзіная разліковая і інфармацыйная прастора « (АРІП) Алег Верамейчык паведаміў, што імі прынята рашэнне аб тым, што камісія за аплату жыллёва-камунальных паслуг праз сістэму АІС «Разлік-ЖКП «з 1 верасня складзе 1%, пры тым што сярэднеўзважанае камісія па галіне была 1,2%.

Паводле яго слоў, перадумовы для зніжэння ўзроўню банкаўскага ўзнагароджання стварае перавод плацяжоў у дыстанцыйныя каналы. Так, цяпер доля безнаяўных разлікаў за ЖКП у АРІП перавышае 50% — як па колькасці, так і па суме. А ў апошнія часы найбольш актыўна насельніцтва выкарыстоўвае дыстанцыйныя каналы банкаўскага абслугоўвання. Адзіная разліковая і інфармацыйная прастора функцыянуе ў Беларусі з 2008 года. У межах АРІП плацяжы прымаюцца на карысць больш за 12,7 тысячы арганізацый, ажыццяўляецца больш за 56 тысяч відаў плацяжоў ва ўсіх банках краіны. «Менавіта ў верасні на завяршальнай стадыі знаходзіцца працэс уключэння ў праект АРІП РУП «Белпошта», — сказаў Алег Верамейчык.

Матэрыялы старонкі падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by